

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 10 listopada 2011 r.

DOLiS/DEC – 963/11/54362,54363

dot. [...]

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani M. P. oraz Pana R. P. na przetwarzanie ich danych osobowych przez Dyrektora Izby Celnej,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani M. P. oraz Pana R.P., dalej także jako Skarżący, na przetwarzanie ich danych osobowych przez Dyrektora Izby Celnej, dalej także jako Dyrektor.

Pani M. P. wyjaśniła, że jest kierownikiem komórki audytu w Izbie Celnej w A.. Jak wskazał Dyrektor w piśmie z dnia [...] marca 2011 r. cyt.: „(...) w dniach [...]08.2010 r. do [...]11.2010 r. w komórce Wieloosobowego Stanowiska Audytu Wewnętrznego prowadzona była kontrola instytucjonalna Wydziału Kontroli Wewnętrznej Izby Celnej w A. Kontrolę wszczęto na pisemny wniosek kierującej komórką audytu Pani M. P. W początkowej fazie kontrola dotyczyła potencjalnych nieprawidłowości w zakresie przekroczenia kompetencji przez jednego z pracowników ww. komórki organizacyjnej. W toku kontroli okazało się, iż w kontrolowanej komórce organizacyjnej występuje nasilony konflikt pomiędzy kierownikiem tej komórki oraz jednym z pracowników. Z tego względu, obie strony aktywnie wskazywały na możliwość pojawienia się kolejnych nieprawidłowości, a tym samym zakres kontroli znacznie się poszerzył.

Pośród innych wątków, w toku kontroli pojawiło się doniesienie, iż Pani M. P. nadużywa przysługującego jej na mocy ustawy o Służbie Celnej prawa do otrzymywania równoważnika pieniężnego z tytułu braku lokalu mieszkalnego lub tymczasowej kwatery, w związku z przeniesieniem do pełnienia służby w innej miejscowości. (...) Istotą doniesienia, była informacja, iż Pani M. P. w składanych cyklicznie oświadczeniach mieszkaniowych podaje nieprawdę i choć w rzeczywistości zamieszkuje w miejscowości G., gm. G., to podaje, iż nie posiada lokalu mieszkalnego w miejscowości pobliskiej w stosunku do A. Mając na uwadze konieczność dbania o interes publiczny i prawidłowość wydatkowania środków budżetowych podjęto decyzję o urzędowym sprawdzeniu miejsca zamieszkania ww. funkcjonariuszki (...).”

W związku z powyższym, Dyrektor podjął decyzję o urzędowym sprawdzeniu miejsca zamieszkania Pani M. P. i zwrócił się do Urzędu Gminy w G. z wnioskiem (znak: [...]) o udostępnienie danych z ewidencji ludności, zbioru PESEL oraz ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych. Jak wyjaśnił Dyrektor cyt.: „(...) sporządzając ww. wniosek funkcjonariusze Wydziału Kontroli wewnętrznej posłużyli się formularzem stosowanym w innych postępowaniach prowadzonych w tut. Izbie i z tego względu jako podstawę prawną udostępnienia danych, przez przeoczenie pozostawili art. 32 ust. 1 ustawy o Służbie Celnej w powiązaniu z § 2 pkt 1a rozporządzenia rady ministrów (...) w sprawie współdziałania organów Służby Celnej z organami administracji publicznej oraz innymi państwowymi i samorządowymi jednostkami organizacyjnymi (...)”. W związku z podaniem nieprawidłowej podstawy prawnej wniosku, Dyrektor zaznaczył, że pismo będące odpowiedzią Urzędu Gminy w G. na ww. wniosek cyt.: „(...) zostało fizycznie wyłączone z akt postępowania kontrolnego, w celu zapobieżenia dalszemu jego wykorzystaniu, a następnie zostało zdeponowane w kancelarii tajnej tut. Izby (...)”.

Natomiast, Pani M. P. podniosła w treści skargi w szczególności, iż cyt.: „(...) przywołując art. § 2 pkt 1a Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie współdziałania organów Służby Celnej z organami administracji publicznej oraz innymi państwowymi i samorządowymi jednostkami organizacyjnymi, upoważniający do otrzymania danych, wprowadzono [Dyrektor] w błąd Urząd Gminy w G., gdyż poinformowano ww. organ samorządowy, że zachodzi podejrzenie lub zagrożenie naruszenia przeze mnie [Panią M. P.] przepisów prawa celnego oraz innych przepisów dotyczących przywozów towarów na obszar celny Wspólnoty Europejskiej, wywozu towarów z tego obszaru oraz ich przemieszczania wewnątrz tego obszaru. W mojej [Pani M. P.] ocenie naruszono moje oraz mojej rodziny dobra osobiste, doszło do poniżenia mnie w oczach opinii publicznej oraz narażono na utratę zaufania publicznego (...)”.

Odnosnie przetwarzania danych osobowych Pana R. P., należy wskazać, że są one przetwarzane przez Dyrektora cyt.: „(...) w sposób i w stopniu identycznym jak wszystkich innych funkcjonariuszy/pracowników tutejszej Izby (...)”. Dyrektor wskazał, że wobec Pana R. P. nie toczyło się żadne postępowanie w zakresie kontroli doraźnej. Dyrektor pozyskał dane osobowe Pana R. P. od Urzędu Gminy w G. w związku ze złożeniem wniosku do ww. Urzędu Gminy w G. w sprawie ustalenia adresu zameldowania Pani M. P. oraz osób pełnoletnich i dzieci zameldowanych

pod tożsamym adresem. Jak wskazał Dyrektor w piśmie z dnia [...] lipca 2011 r., że cyt.: „(...) pozyskanych z urzędu Gminy w G. danych nie włączono do żadnego zbioru danych osobowych a jedynie wykorzystano jednorazowo w prowadzonym postępowaniu kontrolnym. (...) Celem zapobieżenia dalszemu wykorzystaniu wyłączono je z akt kontroli, a następnie zdeponowano w kancelarii tajnej tutejszej Izby (...)”.

W związku z powyższym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Z zebranego w niniejszym postępowaniu materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że zarówno Pani M. P., jak i Pan R. P. są funkcjonariuszami w Izbie Celnej w A.. Art. 92 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323) stanowi, że przeniesienie funkcjonariusza do innej miejscowości, z której dojazd do miejsca zamieszkania jest znacznie utrudniony, wymaga zapewnienia funkcjonariuszowi odpowiednich warunków mieszkaniowych, z uwzględnieniem jego sytuacji rodzinnej. Natomiast zgodnie z art. 93 ust. 1 ustawy o Służbie Celnej w przypadku, o którym mowa w art. 92 ust. 1, jeżeli zapewnienie funkcjonariuszowi odpowiednich warunków mieszkaniowych jest niemożliwe lub utrudnione oraz jeżeli on sam lub jego małżonek nie posiadają lokalu mieszkalnego w miejscu pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej, funkcjonariuszowi przysługuje zwrot udokumentowanych kosztów przeniesienia lub równoważnik pieniężny. Pani M. P., jako funkcjonariuszowi Służby Celnej, na podstawie ww. przepisów przysługuje równoważnik pieniężny. Szczegółowe uregulowania w powyższym zakresie zostały zawarte w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 27 października 2010 r. w sprawie świadczeń związanych z przeniesieniem funkcjonariusza celnego do pełnienia służby w innej miejscowości (Dz. U. Nr 202, poz. 1338), które w § 4 pkt 1 zobowiązuje funkcjonariusza do złożenia oświadczenia mieszkaniowego, na podstawie którego Skarżąca otrzymała równoważnik pieniężny.

Należy wskazać, że w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, Dyrektor nie miał podstaw prawnych do wystąpienia z wnioskiem o udostępnienie danych osobowych do Urzędu Gminy w G. w celu sprawdzenia zgodności oświadczenia mieszkaniowego Skarżącej ze stanem istniejącym w rzeczywistości. Zdaniem organu ochrony danych osobowych żaden przepis prawa nie daje Dyrektorowi podstaw do pozyskiwania informacji o pracownikach ze zbioru danych osobowych Urzędu Gminy w celu ustalenia ich miejsca zameldowania. Z punktu widzenia prawa Skarżących do ochrony danych osobowych, należy uznać za zasadny zarzut Skarżących, iż cyt.: „(...) przetwarzanie (...) danych osobowych poprzez zbieranie danych z Urzędu Gminy w G. odbyło się z naruszeniem obowiązujących przepisów (...)”. Jednak z uwagi na fakt, że w chwili obecnej stan naruszenia prawa nie istnieje, bowiem Dyrektor wykorzystał pozyskane dane osobowe Skarżących w omawianym celu jednorazowo, Generalny Inspektor był zmuszony do wydania decyzji odmawiającej uwzględnienia wniosku Skarżących.

Wobec powyższego wskazać w tym miejscu należy, iż w sytuacji, gdy dochodzi do naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor zgodnie z art. 18 tej ustawy, w razie stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, poprzez wydanie określonych nakazów, wymienionych enumeratywnie w tym przepisie.

W tej sytuacji, wobec treści oświadczeń ww. podmiotów należy podkreślić, że brak jest podstaw do uznania, by w niniejszej sprawie aktualnie istniał stan naruszenia przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, a tym samym brak jest podstaw do wydania przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych jakiegokolwiek nakazu ukierunkowanego na przywrócenie stanu zgodnego z prawem. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych bowiem w myśl art. 18 ust. 1 ustawy, wyłącznie w razie stwierdzenia naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności: 1) usunięcie uchybień, 2) uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych, 3) zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe, 4) wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego, 5) zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom, 6) usunięcie danych osobowych. Natomiast w niniejszej sprawie nie stwierdzono, aby stan naruszenia istniał w chwili obecnej.

Jednocześnie informuję, iż w związku ze stwierdzonym przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych uchybieniem w procesie przetwarzania danych osobowych Pani M. P. oraz Pana R. P. przez Dyrektora Izby Celnej z siedzibą w A., polegającym na zwróceniu się z wnioskiem o udostępnienie danych osobowych do Urzędu Gminy G., Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych, działając w ramach przyznaných mu ustawowo kompetencji, wystąpił do Dyrektora Izby Celnej z siedzibą w A. o przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie danych osobowych w zakresie przetwarzania danych osobowych swoich pracowników.

Niezależnie od powyższego informuję, iż jeżeli w ocenie Skarżących doszło do naruszenia ich dóbr osobistych, którymi zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. Zm.), są w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, to mogą oni dochodzić swych roszczeń z tego tytułu w drodze powództwa cywilnego wytoczonego przed właściwy miejscowo sąd powszechny. Zgodnie bowiem z art. 24 Kodeksu cywilnego, ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została

wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych. Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak we wstępie.

Od niniejszej decyzji – na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego w zw. z art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).